

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΕΙΑ 2022

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Β' ΦΑΣΗΣ

Ηλίας Κωνσταντόπουλος (συντονιστής), Μπούκη Μπαμπάλου-Νουκάκη, Αλκμήνη Πάκα, Διονύσης Σοτοβίκης, Βαγγέλης Στυλιανίδης

Το Βραβείο σηματοδοτεί και αξιολογεί το συνολικά παραγόμενο αρχιτεκτονικό έργο στην Ελλάδα. Λειτουργεί ως πρότυπο, ένα νέο παράδειγμα, που γίνεται αντικείμενο σκέψων, κριτικής και σύγκρισης. Η επιλογή του παραδείγματος διαμορφώνεται μέσω μίας σειράς πνευματικών διεργασιών που οδηγούν σε ένα σύστημα αξιολογικών απόψεων.

Σε μία εποχή κυριαρχίας της εικόνας και του αισθητισμού που εκπέμπει, όπου εκ των πραγμάτων περιθωριοποιείται η ουσιαστική χωρική εμπειρία του κτηρίου, το αποτέλεσμα ενός διαγωνισμού και ο στοχασμός γύρω από αυτό πρέπει να συμβάλουν στην προβολή της Αρχιτεκτονικής ως πνευματικής και κοινωνικής δημιουργίας και όχι μόνο ως διαδικασία παραγωγής αισθητικών αντικειμένων.

Έτσι κρίνουμε ιδιαίτερα σημαντική την καθιέρωση της επίσκεψης στα προκριθέντα έργα. Η επί τόπου βιωματική εμπειρία μας επεφύλαξε εκπλήξεις, άλλοτε ευχάριστες άλλοτε δυσάρεστες, καθώς τα σχέδια αλλά κυρίως οι φωτογραφίες των έργων δεν απέδιδαν πάντα τις χωρικές ποιότητες ή τις αστοχίες τους.

Ως επιτροπή της τελικής κρίσης των Βραβείων ΕΙΑ 2022, διαπιστώνουμε και επισημαίνουμε τα εξής:

- Την ανυπαρξία δημόσιων έργων ανάμεσα στα έντεκα προκριθέντα από την επιτροπή της Α' επιλογής. Η περιορισμένη παρουσία γενικότερα δημόσιων κτιρίων και δημόσιων υπαίθριων χώρων-παρά το γεγονός ότι η πλειονότητα των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών των τελευταίων χρόνων αφορούν δημόσιους υπαίθριους χώρους-καταδεικνύει την αδυναμία προγραμματισμού και υλοποίησης δημόσιων έργων στην Ελλάδα, αφήνοντας την παραγωγή του κτισμένου χώρου στην ιδιωτική πρωτοβουλία και το ιδιωτικό κεφάλαιο.
- Την συντριπτική πλειονότητα κατοικιών ανάμεσα στα έντεκα προκριθέντα έργα: εννέα κτήρια κατοικιών έναντι δύο κτηρίων γραφείων. Από αυτές μόνο δύο είναι μόνιμες κατοικίες σε αστικό ιστό, ενώ οι επτά είναι εξοχικές, και αφορούν εκτός σχεδίου δόμηση σε τοπία κυρίως των νησιών. Πρόκειται στην πλειοψηφία τους για πολυτελείς εξοχικές κατοικίες.
- Την κρισιμότητα του αποτυπώματος του κτηρίου στο τοπίο, καθώς και την επιλογή της υλικότητας του. Η επιτροπή στέκεται κριτικά απέναντι στην εκτός σχεδίου δόμηση και την άκριτη ανάλωσή του φυσικού τοπίου που αυτή επιφέρει. Ελλείψει ενός συνεκτικού κεντρικού σχεδιασμού για την προστασία ευαίσθητων, περιβαλλοντικά και αισθητικά, φυσικών τοπίων ο σχεδιασμός κάθε έργου μέσα σε αυτά αποτελεί μια ιδιαίτερη και σύνθετη αρχιτεκτονική πρόκληση. Η σύγχρονη

τάση των υπόσκαφων κατασκευών, για εξοχικές κυρίως κατοικίες και συγκροτήματα, με βασικό κίνητρο την επιτρεπόμενη από το νόμο αύξηση των τετραγωνικών μέτρων κατά 50%, επιχειρεί να υπερβεί οπτικά τη σημαντική περιβαλλοντική ανάλωση τόσο των ίδιων των τοπίων όσο και να συγκαλύψει το ενεργειακό αποτύπωμα αυτών των κατασκευών, στην κρίσιμη σημερινή κλιματική συνθήκη.

Αναλυτική κριτική

Η επιτροπή της τελικής κρίσης του Βραβείου ΕΙΑ 2022, μετά από την επίσκεψη στα έργα και τον επί τόπου σχολιασμό τους από τους μελετητές, προέβη στην ακόλουθη κατάταξη και κριτική αποτίμηση. Θεώρησε κατ' αρχήν ως βασικές κατηγορίες κατάταξης των έργων αυτών την σχέση τους αφ' ενός με το τοπίο, αφετέρου με τον αστικό χώρο. Η επιτροπή έκρινε επίσης την πρωτοτυπία και πληρότητα του σχεδιασμού, την ποιότητα της κατασκευής και την σχέση των έργων με το κοινωνικό και ιδεολογικό περιβάλλον της αρχιτεκτονικής.

Από τα έντεκα έργα που είχαν προεπιλεγεί, θεώρησε ότι διακρίνονται κατ' αρχήν επτά, εξαιρώντας για λόγους που παρατίθενται παρακάτω τις εξής συμμετοχές: τις κατοικίες στο Σοφικό, την κατοικία στην Τήνο, τις κατοικίες στη Μεθώνη, καθώς και το κτήριο γραφείων στα Βριλήσσια.

Σκόνη, πέτρες, λάσπη, Σοφικό Κορινθίας

Αρχιτέκτονες: Ασκήσεις Εδάφους / Κωνσταντίνος Ευσταθίου, Γιώργος Μπουγιούκος, Κωνσταντίνος Τσέλλος

Οι κατοικίες είναι ημιτελείς. Το συγκρότημα επιβάλλεται στο τοπίο με υπερδιαστασιοποιημένα και πυκνά στοιχεία από ανεπίχριστο σκυρόδεμα, ενώ η μορφή και η κλίμακα των πέτρινων τοιχίων επιτείνουν αυτή την αίσθηση. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι εσωτερικοί χώροι του ισογείου των ολοκληρωμένων κατοικιών, καθώς δημιουργούν μια ευχάριστη ατμόσφαιρα με τη διαμπερότητα που διαθέτουν.

The Lap Pool House, Τήνος, Κυκλάδες

Αρχιτέκτονες: Aristides Dallas Architects / Αριστείδης Ντάλας, Κωνσταντίνος Σταθόπουλος

Η κατοικία είναι εσωτερικά υπό ολική ανακαίνιση ενώ ο υπαίθριος χώρος είναι αδιαμόρφωτος ενόψει νέας προσθήκης. Έντεχνη πρόταση με ένα καθ' ολοκληρίαν από εμφανές μπετόν κέλυφος, με κυρίαρχο στοιχείο της σύνθεσης την επιμήκη πισίνα που προβάλλει εμφαντικά στο τοπίο, διαχωρίζοντας τις δύο ενότητες που συνιστούν το σύνολο. Το κτήριο ακουμπά στο τοπίο και αυτονομείται από αυτό, χωρίς να δημιουργεί σχέσεις για προέκταση της εσωτερικής καθημερινής ζωής από το καθιστικό και το χώρο φαγητού στο ύπαιθρο. Από τα υπνοδωμάτια το τοπίο θεάται μέσα από 'κάδρα'. Η εγγύτητα του δρόμου και το περιορισμένο μέγεθος του οικοπέδου επιτείνουν την αίσθηση ότι το κτήριο δεν συσχετίζεται με το περιβάλλον του.

Τρεις μικρές εξοχικές κατοικίες, Μεθώνη Μεσσηνίας

Αρχιτέκτονες: Κωνστάντιος Δασκαλάκης, Βάνα Καρατράντα

Από την εξέταση του υλικού που κατατέθηκε, οι κατοικίες χαρακτηρίζονται από αυτόνομα κλειστά δώροφα κτίσματα με μάλλον συμβατικές κατόψεις, ενώ ο υπαίθριος χώρος αποτελεί απλώς το πλαίσιο της πισίνας. Δεν στάθηκε δυνατή η επίσκεψη της επιτροπής.

Κτίριο καταστημάτων, γραφείων, Βριλήσσια, Αττική

Αρχιτέκτονες: Χάρις Αθανασοπούλου, Αθηνά Θεοδωροπούλου

Παρότι έχει ένα έντεχνο κέλυφος από εμφανές σκυρόδεμα, η επανάληψη του ιδιώματος στο οποίο παραπέμπει, κρίνεται μάλλον ουδέτερη. Οι εσωτερικοί χώροι του συγκροτούν ένα κτίριο χρηστικό μεν, που όμως δεν συμμετέχει σ' έναν σύγχρονο προβληματισμό για τους χώρους εργασίας.

Για τα τέσσερα από τα επτά κτήρια τα ενταγμένα στο τοπίο η επιτροπή παρατηρεί:

Οι εξοχικές κατοικίες ενταγμένες σε ιδιαίτερα ευαίσθητα φυσικά τοπία επιχειρούν να απαντήσουν στο πιεστικό ερώτημα της διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος στο πλαίσιο της ραγδαίας τουριστικής ανάπτυξης των τελευταίων ετών. Η κατηγορία αυτών των έργων, και με δεδομένο το σύνολο των έργων της Α' επιλογής, κρίθηκε από την επιτροπή ως ιδιαίτερα κρίσιμη.

The Hourglass Corral, Μήλος, Κυκλάδες

Αρχιτέκτονες: DECA Architecture / Διονύσης Δικέφαλος, Alison Katri, Μαρία Παππά, Αλίκη Σαμαρά Χρυσοστομίδου, Carlos Loperena, Αλέξανδρος Βαϊτσος

Η κατοικία αποτελεί παράδειγμα διαχείρισης ενός υπόσκαφου κτίσματος με ουσιαστικούς όρους και όχι απλά ως ένα κτίσμα σκεπασμένο με χώμα. Η αρθρωτή κάτοψή του, που προέκυψε από την επισήμανση χαρακτηριστικών σημείων ενδιαφέροντος του οικοπέδου των οποίων η νοητή περίμετρος διαμορφώνει τους επί μέρους χώρους που την συνθέτουν, ενσωματώθηκε στο ανάγλυφο του εδάφους με υποδειγματικό τρόπο και επινοητικότητα. Αν και υπόσκαφο δεν δημιουργεί αποπνικτική κλειστότητα λόγω των εκτεταμένων ανοιγμάτων των χώρων.

Διαφορετικές ποιότητες υπαίθριων χώρων, όπως το πολυγωνικό αίθριο που σε υποδέχεται καθώς βυθίζεσαι από μια διευρυμένη σκάλα στο κέντρο της κατοικίας, ή το σύστημα των τριών πλατωμάτων με τη μακρινή θέα -μπελβεντέρε- που δημιουργούνται από την αρθρωτή οργάνωση του συνόλου και αποκτούν υπόσταση με έντεχνη κάλυψη, δημιουργούν ευχάριστες εναλλαγές χωρικών εμπειριών.

Οι υπαίθριες διαμορφώσεις πέραν του κτηρίου ανασυστήνουν ένα ήρεμο αγροτικό τοπίο με χαμηλά αρωματικά βότανα και καλλιέργειες. Κτήριο και τοπίο αποτελούν ένα αδιαχώριστο όλον, όπου η κατασκευή αποτελεί ένα ευδιάκριτο σύστημα με έντεχνες και ευρηματικές λεπτομέρειες. Η διαμόρφωση της πισίνας, ως συνέχεια του δώματος του κτηρίου, αποτελεί μια εκτεταμένη τεχνητή κατασκευή που επιτείνει την προβολή ενός άλλου τρόπου ζωής στο αγροτικό τοπίο που διαμορφώνεται.

Εξοχικός κήπος με δωμάτιο, Κέα, Κυκλάδες

Αρχιτέκτονας: Αλέξανδρος Φωτάκης, Nicoletta Caruto

Η κατοικία στη Κέα αποτελεί πρότυπο κατοίκησης σ' ένα φυσικό, καλλιεργημένο αγροτικό τοπίο. Πρόκειται για μία ελάχιστη, επαρκή ποσοτικά και μορφολογικά πρόταση με ασήμαντο αποτύπωμα στον φυσικό χώρο. Δηλώνει με αποτελεσματικό τρόπο την προτεραιότητα που δίνει στο υπάρχον τοπίο σε σχέση με την νέα κατασκευή.

Οι πεζούλες και η φύτευση, του αρχαϊκού σχεδόν τοπίου, έμειναν άθικτες και οι νέες κατασκευές αξιοποιώντας πλήρως τα υπάρχοντα δομικά υλικά απλώς συμπλήρωσαν ότι ήταν αναγκαίο. Οι διαμορφώσεις του άμεσου περιβάλλοντος χώρου της μικρής κατοικίας είναι εξαιρετικά περιορισμένες και οργανώνονται σε σχέση με τα υπάρχοντα φυτικά και δομικά συστήματα δημιουργώντας έναν προσεκτικό διάλογο. Το σπίτι, ένα απλό δωμάτιο, περιορίζεται στα στοιχειώδη με μια επίπλωση εξαιρετικά λιτή και ευρηματική.

Γενικά πρόκειται για ένα είδος έντεχνου αγροτόσπιτου, ένα καταφύγιο προορισμένο να χρησιμεύσει σ' ένα απλό τρόπο ζωής στο περιορισμένο διάστημα των θερινών διακοπών.

Η πρόταση αυτή συνολικά κινείται στον αντίποδα των πολυτελών κατοικιών που αναπτύσσονται στην εκτός σχεδίου δόμηση προκρίνοντας τον απόλυτο σεβασμό του αγροτικού τοπίου μέσα από μια ευαίσθητη και συνεπή περιβαλλοντική οπτική.

Patio House, Κάρπαθος, Δωδεκάνησα

Αρχιτέκτονες: ΟΟΑΚ Architects / Joan Annerhed, Μαρία Παπαφίγκου, Marie Kojzar

Η κατοικία στην Κάρπαθο έχει μία υποδειγματική διαχείριση του βραχώδους και κρημνώδους τοπίου που την περιβάλλει. Τόσο κατά την πρόσβαση όσο και κυρίως κατά την κατάβαση από την κατοικία στη θάλασσα, οι ελάχιστες κατασκευές επί των βράχων, τα μικρά πλατώματα, η φύτευση-συμπλήρωμα της υπάρχουσας και η αποκατάσταση των μικρών διαμορφώσεων συγκροτούν ένα άρτιο σύνολο από την άποψη της διαχείρισης των φυσικών στοιχείων. Η απουσία πισίνας υπογραμμίζει την οργανική σχέση της κατοικίας με τη θάλασσα αφήνοντας ανέπαφο τον τόπο.

Το ίδιο το σπίτι είναι ένα απλό ορθογώνιο στερεό από εμφανές σκυρόδεμα, που ενσωματώνει τους υπαίθριους χώρους του, αίθριο και βεράντες, που προβάλλει δραματικά ως πρόβολος πάνω από το τοπίο.

Παραμένει ερώτημα αν ένα απόλυτο γεωμετρικό αιωρούμενο στερεό δημιουργεί τον αναγκαίο διάλογο, έστω και σε αντίθεση με το περιβάλλον, και δεν είναι μία κίνηση απλά εντυπωσιασμού. Η εντύπωση αυτή εντείνεται από τη χρήση εμφανούς σκυροδέματος σ' όλες τις εξωτερικές επιφάνειες, υλικό που ενώ αντίκειται στις σύγχρονες ενεργειακές ανάγκες των κτηρίων, συνεχίζει να χρησιμοποιείται ως σύμβολο καθαρότητας και ειλικρίνειας στις κατασκευές. Η χρήση του εμφανούς

σκυροδέματος και στις επιφάνειες πλήρωσης, τείνει να εγκαταστήσει μία αισθητική καθαρότητας της κατασκευής, ανεξάρτητα από την αναγκαιότητά της.

Κατοικίες, Μεγανήσι, Λευκάδα

Αρχιτέκτονες: Hiboux Architecture / Δημήτρης Θεοδωρόπουλος, Μαριάννα Ξυνταράκη, Μαρία Τσιγάρρα

Οι κατοικίες στο Μεγανήσι διαχειρίζονται το τοπίο του ελαιώνα με τους αναβαθμούς με ιδιαίτερη ευαισθησία, αποκαθιστώντας απλώς τις γκρεμισμένες πεζούλες. Το τοπίο διαπερνά ως ένα συνεχές χαλί τους συλλογικούς χώρους των κατοικιών καταργώντας τα όρια του μέσα και του έξω και δημιουργώντας την αίσθηση διαμονής στο υπαίθρο κάτω από ένα υπόστεγο. Τα υπαίθρια καθιστικά αξιοποιούν επιλεγμένα σημεία και προσφέρουν τόπους ταυτόχρονα οριοθετημένους και ανοιχτούς στη θέα του γειτονικού κόλπου. Η αντίθεση αυτής της ανοιχτότητας με τους κλειστούς κυλινδρικούς ιδιωτικούς χώρους κρίνεται ιδιαίτερα επιτυχής και αρμονικά χωροθετημένη. Σκεπτικισμό δημιουργεί το μεταλλικό στέγαστρο ως κατασκευή και διαστασιολόγηση των φερόντων στοιχείων του, καθώς δεν ικανοποιεί πλήρως την επιθυμητή από τους μελετητές αίσθηση ενός ελαφρού υποστέγου. Τα διάσπαρτα μικρά κελύφη των ξενώνων με την ιδιότυπη στέγαση με χαμηλούς θόλους και τις καμπυλόμορφες πέτρινες τοιχοποιίες αφήνουν ερωτηματικά ως προς την τελική τους υλοποίηση. Αρετή της συνολικής σύνθεσης είναι η δημιουργία ενός ήρεμου και οικειοποιήσιμου περιβάλλοντος μέσα στη φύση, που παραπέμπει σε αρχαιολογικές μορφές κατοίκησης αλλά με σύγχρονα έντεχνα κατασκευαστικά μέσα.

Για τις δύο κατοικίες και το κτήριο γραφείων στον αστικό ιστό η επιτροπή παρατηρεί:

Το κουτί που πετάει, Χαϊδάρι, Αττική

Αρχιτέκτονας: Μυρτώ Κιούρτη

Η κατοικία στο Χαϊδάρι αποτελεί επέκταση καθ' ύψος, το γνωστό «πανωσήκωμα», μιας ισόγειας οικοδομής στον πυκνοδομημένο ιστό του Χαϊδαρίου. Στεγάζει το νέο ζευγάρι, πάνω από το υπάρχον κτίσμα των γονιών, μια συνηθισμένη συνθήκη της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας. Το ενδιαφέρον της πρότασης έγκειται στον τρόπο που το νέο κτίσμα διαμορφώνει την ιδιωτικότητα του, που αποτελεί εκφρασμένη απαίτηση των κατοίκων. Ο πρώτος όροφος, που περιλαμβάνει τους ιδιωτικούς χώρους, περιβάλλεται από έναν τοίχο που ενσωματώνει τους υπαίθριους χώρους -βεράντες επιτρέποντας τη διαβίωση στο υπαίθρο, ενώ αποτρέπει τα βλέμματα των γειτόνων διατηρώντας την επιθυμητή ιδιωτικότητα. Αντίθετα ο δεύτερος όροφος ανοίγεται στη θέα της πόλης λειτουργώντας με τα συνεχή ανοίγματα του ως ένα ανοιχτό υπόστεγο. Η κατασκευή του λιτή αλλά προσεγγμένη έχει μια καθαρότητα και απλότητα που θεωρείται προτέρημα. Ο υπαίθριος χώρος του ισογείου που περιβάλλει το κτίσμα αποτελεί ένα ανοιχτό στη γειτονιά προκήπιο. Η κατοικία αποτελεί μια ενδιαφέρουσα και πρωτότυπη πρόταση που διαπραγματεύεται με ευρηματικό τρόπο τη σχέση κτίσματος και περιβάλλοντος στον ιστό της πόλης.

Κατοικία Ε, Αρτέμιδα, Αττική

Αρχιτέκτονες: Buerger Katsota Architects | Stephan Buerger, Δήμητρα Κασώτα

Πρόκειται για ένα μικρό κτίσμα στην Αρτέμιδα, γνωστή ως Λούτσα, μια περιοχή που προοριζόταν για παραθεριστική κατοικία, αλλά σήμερα μεταβάλλεται σε μόνιμη κατοικία. Το ετερόκλητο και άναρχο περιβάλλον στο οποίο εντάσσεται η κατοικία χαρακτηρίζεται από μικροαστικές βίλλες, κενά οικοπέδα, τροχόσπιτα, και γενικά από ένα συνονθύλευμα μορφών σε μια ασφυκτική πυκνότητα. Το κτίσμα ενός ζευγαριού - σήμερα μιας τετραμελούς οικογένειας - επιλέγει να σταθεί με έναν παιγνιώδη τρόπο απέναντι στο ετερόκλητο σύνολο που το περιστοιχίζει. Το ελάχιστο εμβαδόν του κατανέμεται σε δύο επίπεδα: ένα ισόγειο που περιλαμβάνει τους συλλογικούς χώρους και περιβάλλεται από συνεχόμενα υαλοστάσια, ώστε τα όρια του χώρου να «επεκτείνονται» ως την φυτεμένη περίφραξη του, ενώ ο όροφος με τους ιδιωτικούς χώρους αποτελεί ένα κλειστό πρίσμα με δίρριχτη στέγη που παραπέμπει στο αρχετυπικό κουτί-σπίτι, στοιχείο που του αποδίδει τον παιγνιώδη χαρακτήρα, και αποτελεί ίσως σχόλιο στα περιβάλλοντα κτήρια. Μια απλή αλλά προσεγμένη κατασκευή με ευρηματικές λεπτομέρειες, όπως για παράδειγμα τα πετάσματα των βεραντών, συνιστούν ένα ευχάριστο οικειοποιησιμο περιβάλλον κατοίκησης. Προτέρημα του η αξιοποίηση ενός μικρού οικοπέδου με μια επίσης μικροσκοπική κατοικία.

Agemar Headquarters, Καλλιθέα, Αττική

Αρχιτέκτονες: RS SParch/ Ρένα Σακελλαρίδου

Πρόκειται για μία τολμηρή μορφολογικά πρόταση. Η δυναμική της μορφής περιορίζεται από τις σχετικά μικρές διαστάσεις του οικοπέδου, με συνέπεια το κτήριο να προβάλλει στον δημόσιο χώρο χωρίς την αναγκαία απόσταση θέασης. Η εκτεταμένη χρήση μαρμάρου, η οποία έχει υλοποιηθεί με εξαιρετικά έντεχνο τρόπο και μάλιστα σε επιφάνειες διπλής καμπυλότητας, κατανοείται ως προσπάθεια απόδοσης κύρους και αισθητικής αξίας στο κτίριο. Οι πίσω όψεις του κτιρίου, με την απλή σε σχέση με τις όψεις του δρόμου επεξεργασία τους, δημιουργούν σε αντιπαράθεση, μία υποδεέστερη εντύπωση. Το μέτωπο των δύο δρόμων με το υγρό στοιχείο και η διαμόρφωση των υποβαθμισμένων φυτεμένων αυλών που επιτρέπουν το φωτισμό των υπόγειων χώρων και διαπραγματεύονται την έδραση του κτηρίου στο έδαφος, θεωρείται ιδιαίτερα επιτυχής, σε αντίθεση με την διαμόρφωση της εσωτερικής αυλής. Η αίσθηση που αποκομίζει κανείς από την εξωτερική μορφή του κτηρίου, καθώς και το εντυπωσιακό άνοιγμα του κωνικού κεντρικού ελλειψοειδούς φωταγωγού που διατρέχει το κτήριο, και το χαρακτηρίζουν, θα μπορούσε να επηρεάσουν σε μεγαλύτερο βαθμό την διαμόρφωση των εσωτερικών χώρων. Συνολικά είναι ένα κτίριο που εντυπωσιάζει με την γενναιότητα της γεωμετρίας του.

Βραβείο

Η επιτροπή επέλεξε να βραβεύσει ισότιμα δύο αντιθετικά παραδείγματα κατοίκησης στο τοπίο: την **Κατοικία στην Κέα** και την **Κατοικία στη Μήλο**. Η πρόκριση αυτή προβάλλει την άποψη για την κρισιμότητα και πιεστική σημερινή συνθήκη διαχείρισης του φυσικού τοπίου και της εκτός σχεδίου δόμησης. Οι εξοχικές αυτές κατοικίες αποτελούν διαφορετικά παραδείγματα αντιμετώπισης που αν και διαφέρουν ριζικά καθώς αναφέρονται σε τελείως διαφορετικές αξίες ζωής και επιλογής τρόπου διαβίωσης, εν τούτοις χαρακτηρίζονται από την κοινή πεποίθηση μιας στοχαστικής προσέγγισης και διαλόγου με τον τόπο και το τοπίο. Η ταυτόχρονη βράβευση υπογραμμίζει ότι τα προβλήματα που δημιουργούνται από την εκτός σχεδίου δόμηση

δεν οφείλονται αποκλειστικά στις πολεοδομικές διατάξεις αλλά και στα πρότυπα ζωής που προβάλλονται με ότι συνέπεια έχει αυτό στον σχεδιασμό.

Έπαινοι

Οι κατοικίες σε αστικό ιστό, **Κατοικία στο Χαϊδάρι** και **Κατοικία την Αρτέμιδα**, θεωρήθηκαν ως δύο ενδιαφέρουσες προτάσεις διαλόγου με την πόλη με τελείως αντιθετικούς όρους: η πρώτη επιλέγει την εσωστρέφεια και απομονώνεται από το άμεσο περιβάλλον, ενώ η δεύτερη επιλέγει την εξωστρέφεια και ανοίγεται σε αυτό. Αποτελούν δύο ενδιαφέροντα παραδείγματα που επιχειρούν να αναδιαπραγματευτούν το κεντρικό ζήτημα «χτίζω στην πόλη». Είναι ο λόγος που η επιτροπή τους απονέμει τους δύο επαινούς, θεωρώντας πως συνεισφέρουν στον προβληματισμό για το κτισμένο αστικό περιβάλλον.

Διακρίσεις

Η επιτροπή θεωρεί ότι οι **Κατοικίες στο Μεγανήσι** και η **Κατοικία στην Κάρπαθο** αποτελούν εξαιρετικά αξιολογες αρχιτεκτονικές προτάσεις. Αντιμετώπισαν με ουσιαστικό τρόπο, το κάθε ένα στην κλίμακα του, τα θέματα της πρωτοτυπίας, του διαλόγου με το περιβάλλον, της κατασκευής και του εν γένει σχεδιασμού. Με την έννοια αυτή, σε σχέση με τις έντεκα προεπιλογές, η μη βράβευση των δύο αυτών έργων δεν αφορά στην γενική ποιότητα τους ως αρχιτεκτονικών έργων αλλά την πληρέστερη ικανοποίηση του πλαισίου που έθεσε η επιτροπή.

Ειδική Μνεία

Το **Κτήριο Γραφείων της Agemar** διακρίνεται για την μεγάλης κλίμακας χειρονομία στο αστικό τοπίο και ιδιαίτερα για την αρτιότητα και επιμέλεια υλοποίησης της κατασκευής.

Σε κάθε περίπτωση, η κρίση και η αξιολόγηση αρχιτεκτονικών έργων είναι αυτονόητα μια ευαίσθητη και δύσκολη διαδικασία που οφείλει να είναι αιτιολογημένη και όχι αυθαίρετη και ασαφής. Η ,για πρώτη φορά, απαίτηση κατά την προκήρυξη για ένα Βραβείο, οδήγησε στην ανάγκη διατύπωσης ενός πλαισίου που αφορούσε μια σειρά από σκέψεις και κριτήρια όπως ήδη αναπτυχθήκαν.

3 Οκτωβρίου 2022